

ŠIAULIŲ R. KURŠĖNŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽIEDELIS“ KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ (toliau – Lopšelis-darželis) krizių valdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą Lopšelyje-darželyje, krizių valdymo komandos (toliau – Komanda) narių funkcijas, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija (toliau – VGK) bei kitų institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo metu.

2. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt.;

2.2. **krizė Lopšelyje-darželyje** – netikėtas ir / ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę įstaigos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: ugdytinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme įstaigoje, gaisras įstaigoje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kt.;

2.3. **krizės valdymas Lopšelyje-darželyje** – veiksmai, kuriuos atlieka Lopšelio-darželio administracija, VGK ir krizių valdymo komanda, siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizės valdymas apima pagalbos organizavimą, Lopšelio-darželio bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą įstaigos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

2.4. **krizių valdymo Lopšelyje-darželyje komanda** – nuolat veikianti, krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos atstovai, švietimo pagalbos specialistai, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

3. Krizių valdymo tikslas:

3.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas Lopšelyje-darželyje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

3.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

Tvarkos aprašas parengtas ir organizuojamas vadovaujantis Rekomendacijomis dėl krizių valdymo mokyklose, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-229.), Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. V-319 bei atsižvelgiant į Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodeksą.

II SKYRIUS

KRIZIŲ VALDYMO LOPŠELYJE-DARŽELYJE ORGANIZAVIMAS

4. Krizių valdymas:

4.1. Krizių valdymą organizuoja Lopšelio – darželio krizių valdymo komanda. Komandą sudaro 5 nariai: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, logopedas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, mokytojas dirbantis pagal ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo

programą, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo įgūdžių, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių.

4.2. Krizių valdymo komandai vadovauja Lopšelio – darželio direktorius, jam negalint atlikti savo funkcijų, jo pavaduotojas (toliau Lopšelio – darželio komandos vadovas). Lopšelio – darželio komandos vadovas atsakingas už komandos darbą, narys, direktoriaus pavaduotojas ugdymui atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą – logopedas, narys, atsakingas už saugumą – mokytojas dirbantis pagal ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programą ir narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą – visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.

4.3. Lopšelio-darželio Komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

4.3.1. Komanda bendradarbiaudama ir veikdama su VGK parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (1 priedas);

4.3.2. Įvykus krizei Komanda kartu su VGK konsultuojantis su Šiaulių r. švietimo ir sporto skyriumi ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), peržiūri preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertina lopšelio-darželio turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

4.3.2.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

4.3.2.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

5. Krizių valdymo komandos narių funkcijos:

5.1. Lopšelio-darželio komandos vadovas:

5.1.1. vadovauja Lopšelio-darželio komandos darbui;

5.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors Lopšelio-darželio komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas Lopšelio-darželio darbuotojas;

5.1.3. užtikrina, kad Lopšelio-darželio komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

5.1.4. rūpinasi, kad Lopšelio-darželio komandos nariai ir kiti Lopšelio-darželio darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademinės valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

5.1.5. inicijuoja Lopšelio-darželio komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Lopšelio-darželio komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniam klausimams (Lopšelio-darželio komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

5.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja Lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją (Šiaulių rajono savivaldybę, Šiaulių r. švietimo ir sporto skyrių) prireikus – kitas institucijas (Šiaulių r. savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

5.1.7. įvykus krizei, susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta Lopšelio-darželio bendruomenei (administracijai, mokytojams, ugdytiniais, ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams));

5.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę Lopšelio-darželio krizių valdymo komandą ir VGK;

5.1.9. informuoja Lopšelio-darželio administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę Lopšelio-darželio darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, mažoms mokinių grupėms (klasėse) praneštų informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

5.1.10. iškvietus psichologinės pagalbos teikėją (-us), informuoja Šiaulių r. savivaldybę ir Šiaulių r. švietimo ir sporto skyrių.

5.1.11. ugdytinio ir (ar) Lopšelio-darželio darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

5.2. komandos narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

5.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją Lopšelyje-darželyje (labiausiai krizės paveiktus Lopšelio-darželio bendruomenės narius, bendrą Lopšelio-darželio bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir Lopšelio-darželio vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

5.2.2. bendradarbiaudamas su Lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija Šiaulių rajono Savivaldybe, Šiaulių r. švietimo ir sporto skyriumi organizuoja psichologinės pagalbos Lopšelio-darželio bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

5.2.3. labiausiai krizės paveiktiems Lopšelio-darželio bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą Lopšelio-darželio bendruomenės nariams (rengia pokalbius su Lopšelio-darželio bendruomenės nariais, konsultuoja Lopšelio-darželio bendruomenės narius individualiai ar grupėmis);

5.3. narys, atsakingas už komunikaciją:

5.3.1. reguliariai atnaujina Lopšelio-darželio komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą Mokyklos komandos nariams ir Lopšelio-darželio bendruomenei;

5.3.2. bendradarbiaudamas su V GK, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija Šiaulių rajono Savivaldybe, Šiaulių r. švietimo ir sporto skyriumi ir Lopšelio-darželio komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas Lopšelio-darželio bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją Lopšelio-darželio komandos vadovui;

5.3.3. konsultuoja Lopšelio-darželio komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;

5.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

5.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

5.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

5.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Lopšelio-darželio bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių Lopšelio-darželio bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Lopšelio-darželio komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

5.5. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

5.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Lopšelio-darželio bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Lopšelio-darželio bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Lopšelio-darželio komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

5.5.3. numato vietą (-as) Lopšelyje-darželyje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

5.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

6. Visi pagalbą krizinėje situacijoje Lopšelyje-darželyje teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims, atlikti pavestas funkcijas, nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“
krizių valdymo tvarkos aprašo
1 priedas

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

(Įstaigos pavadinimas)

(data)

1. Lopšelio-darželio bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę Lopšelyje-darželyje, nedelsdamas informuoja Lopšelio-darželio komandos vadovą.....

.....
(vardas, pavardė, kontaktinis telefono nr.).

Jam nesant, jo įgaliotą atstovą.....

.....
(vardas, pavardė, kontaktinis telefono nr.)

2. Lopšelio-darželio komandos vadovas susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Lopšelio-darželio bendruomenei.

3. Lopšelio-darželio komandos vadovas nedelsdamas sušaukia Lopšelio-darželio komandos ir VGK posėdį.

Lopšelio-darželio Komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

1.
2.
3.
4.
5.

4. Lopšelio-darželio komandos vadovas informuoja apie krizę Lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją (Šiaulių rajono savivaldybę), jei Mokyklos komanda ir Komisija susitarė dėl šios funkcijos priskyrimo Mokyklos komandos vadovui.

Įstaigos pavadinimas.....

Kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefono nr., el. paštas:

.....

5. Lopšelio-darželio komanda kartu su VGK posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

5.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Lopšelio-darželio bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:.....

5.2. Įvertina turimus psichologinės pagalbos Lopšelyje-darželyje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja Lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją (Šiaulių rajono savivaldybę);

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

.....

5.3. Sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms lopšelio-darželio bendruomenės grupėms (ugdytiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams), Lopšelio-darželio darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.5. Svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas mokyklas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

5.6. Mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuviuose (visi Lopšelio-darželio bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuviuose dalyvauja tik norintys Lopšelio-darželio bendruomenės nariai);

5.7. Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su VGK, rekomenduotinai konsultuojantis su Lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (Šiaulių rajono savivaldybe) ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. Numato kito Lopšelio-darželio komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama Lopšelio-darželio bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems Lopšelio-darželio bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Ugdytinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.

10. Lopšelio-darželio komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
